

Oponentský posudek na bakalářskou práci **Michala Perlíka: Vliv aktivního hospodaření na diverzitu květomilného hmyzu v doubravách národního parku Podyjí**

Předložená práce má rozsah 32 stran včetně 3 obrázků a 1 tabulky v příloze. Seznam použité literatury čítá 81 položek.

Z určitého úhlu pohledu je předložené dílo zcela bezproblémové a mohlo by sloužit jako příklad dobře zadané a zpracované bakalářské práce. Téma je nepochybně aktuální. Navržení účelného hospodaření v maloplošných i velkoplošných chráněných územích představuje úkol ba výzvu jak pro údy ochrany přírody, tak i pro vědeckou komunitu, která by měla těmto obstarat solidní podklady. Navíc byla zvolena dosud opomíjená hmyzí skupina, takže jakékoliv získané výsledky slibují originalitu a následně i vlídné přijetí odbornou veřejností, především ovšem recenzenty odborných časopisů..

Také zpracování zadaného tématu vyhlíží na první pohled solidně. Polovinu práce zabírá literární rešerše, která se dotýká všech významných aspektů studované problematiky. Čtenář se seznámí s potížemi managementu otevřených lesů, významem disturbancí i studovanou lokalitou. Snad jen kapitoly 3.1. (Otevřené lesy) a 3.5. (Ochrana přírody) mohly být sloučeny. Pro terénní výzkum byla zvolena jednoduchá leč prý účinná metoda, kterou školenec zvládl a shromáždil solidní (alespoň z pohledu obratlovčího zoologa) materiál, který adekvátním byt' opět jednoduchým způsobem vyhodnotil, získané výsledky sepsal a vyvodil z nich očividné a stěží napadnutelné závěry.

Tímto konstatováním bych mohl svůj posudek uzavřít a odebrat se relaxovat nad žlutou tekutinou v průhledné misce. Nicméně bych tím prokázal diplomantovi (a možná i školiteli) špatnou službu. V průběhu četby totiž ve mně narůstala vůči předložené diplomové práci poměrně silná averze. Když jsem hledal vhodné urážlivé slovo, kterým bych svou averzi shrnul, zvítězila plytkost. Solidně provedenou a věcným námítkám vzdorující práci charakterizují totiž mimořádně nízké ambice, počínaje tématem a konče diskusí výsledků.

Na výsledek srovnání diverzity a druhového složení společenstev květomilných brouků v lese a na pasece bych vsadil svůj roční plat a to hazardu věru neholduji (výherní automaty neumím obsluhovat a číselné loterie jsem se nikdy nezúčastnil). Jakýkoliv pokus o hlubší analýzu shromážděných dat v práci chybí, výsledky zabírají celkem 13 řádek textu. Možnosti dalších výbojů samozřejmě omezuje to, že n je zřejmě rovno nanejvýš šesti (popis samplingu včetně příšerných zkratek není příliš srozumitelný a silně postrádám i jakékoliv mapky). Jako jednotky replikace nicméně do analýzy vstupovaly jednotlivé sběry (předpokládám, že jsou tím míněny misko/dny, úplně jasné to ale opět není), takže beznadějná východiska zdaleka nejsou. Možná by se i povedlo vysvětlit více než 15% celkové variability.

Z čistě deskriptivního pohledu bych rád znal vliv sezóny a termínu v rámci sezóny, „vnitrobiotopovou“ a „vnitroplochovou“ variabilitu. Ještě zajímavější by bylo pokusit se posunout od ultimátních k proximálním faktorům ovlivňujícím složení společenstev. Chtělo by to ovšem detailní popis jednotlivých ploch a „sběrných“ stanovišť. Nebylo by navíc nutno se omezovat na společenstva, možnosti pro analýzu by rády poskytly i jednotlivé druhy. Museli bychom se ale o nich něco dozvědět, což, uznávám, asi není snadný úkol (já dosud zřejmě neslyšel ani o jednom).

Možná je chyba i v literárním úvodu. Je sepsán kultivovaně, což dnes není samozřejmost, velká šířka záběru však má za následek značnou povrchnost. Je to spíše seminární práce než literární rešerše k původní vědecké práci. Chtělo by to soustředit se na tvrdá data o hmyzích (hlavně ale asi broučích) společenstvech v různých typech lesa a na veškeré dostupné údaje o studovaných druzích.

Poslední poznámku bych měl k diskusi. Spočívá především v blahořečení pasek. To je zajisté záslužné, nikoliv však objektivní. Já osobně postrádám zasazení získaných výsledků do širšího

kontextu stávajících znalostí o květomilných broucích. Tuším, že studií o jejich společenstvech mnoho nebude. Stačilo by ale porovnat získané výsledky s naší faunou či jednotlivými faunistickými studii – ty snad nějaké existují?

Na závěr se sluší položit diplomantovi nějaké konkrétní otázky. Moc jich mě nenapadá (není se o co opřít), takže jen:

1. Jaké proximální faktory by mohly ovlivňovat výskyt jednotlivých druhů?
2. Lze zjištěné druhy rozdělit do nějakých ekologických skupin?
3. Podíl ochranářsky významných druhů je ve všech biotopech podobný. Jedná se o o shodné druhy?
4. Jaké procento z „republikového“ druhového bohatství květomilných brouků autor zachytil?
5. Metoda žlutých misek je nepochybně zatížena chybou (některé druhy určitě přitahují více, jiné méně). Existují o tom nějaká tvrdá data?

Přes dosti rozsáhlé hanění hodnotím dílo Michala Perlíka kladně, neboť požadavky na bakalářské práce splňuje. S konečným hodnocením však vyčkám na její průběh

Č.B. 15.1. 2015

Roman Fuchs

